

Høgskolen i **Hedmark**

Campus Rena

Sindre Lindberget og Eirik Dyrøy

Bacheloroppgave i Musikkproduksjon

Aldersgruppen 45+

En kvantitativ studie av individers bruk av musikk

The Age Group 45+

A quantitative study of individuals uses of music

3BAMUP300

Vår 2016

Forord

Vi vil takke venner og familie for oppmuntring og psykisk støtte under hele prosessen med skriving av denne bacheloroppgaven. Det har vært en svært tidkrevende prosess til tider, hvor vi har opplevd tidsbegrensninger og varierende motivasjon til å jobbe.

Vi vil også takke veilederne våre Ola Håmplant og Rune Johannessen for tilbakemeldinger både gjennom personlige samtaler, informasjonsveksling på e-post og med generell hjelp til å hale oss i land på riktig spor under prosessen med oppgaveskrivingen.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
Abstract	6
1. Innledning - Tema og bakgrunn for oppgaven	7
1.1 Presentasjon av problemstilling	8
1.2 Disposisjon av oppgaven	9
2. Teori	11
2.1. Musikklytting og atferd	11
2.1.1 Sosialiseringprosessen i forhold til alder	11
2.1.2 Musikkengasjement	12
2.1.3 Kognitive/intellektuelle funksjoner innenfor musikklytting	13
2.1.4 Relasjonsbygging innenfor musikklytting	14
2.1.5 Sosiale funksjoner innenfor musikklytting	14
2.2 Teoretiske modeller	15
- The Big Five	15
- Typisk intellektuelt engasjement	17
- Intelligensstrukturmodellen	18
2.3 Oppgavens forskningsmodell	18
3. Metode	20
3.1 Oppgavens forskningsdesign	20
3.1.1 Kvantitativ metode	21
3.1.2 Styrker og svakheter ved valgt metode	21
3.1.3 Positivism - Naturvitenskapelig forskning	21
3.1.4 Deduktiv forskningstilnærming og spørreundersøkelser	22
3.1.5 Tverrsnittundersøkelser og deskriptivt undersøkelsesdesign	22
3.1.6 Bruk av latente variabler	23
3.2 Datainnsamling	23
3.2.1 Spørreskjemamodellen	25
3.3 Bivariat analysemetode og korrelasjonsanalyse	26
3.4 Undersøkelsens pålitelighet og gyldighet	26
3.4.1 Kildekritikk	27

4.	Analyse og resultater	28
	4.1 Vurdering av variablenes reliabilitet (Cronbach`s alpha)	30
5.	Diskusjonskapittel	31
	5.1 Implikasjoner for den norske musikkbransjen	34
	5.2 Forslag til fremtidig forskning	35
	5.3 Studiets begrensninger og svakheter	37
6.	Konklusjon	38
7.	Vedlegg	39
	- Vedlegg 1 - Spørreskjemamodellen	39
	- Vedlegg 2 - Fullstendig SPSS-output	40
	Litteraturliste	56

Sammendrag

Målet med denne bacheloroppgaven er å se på sammenhenger mellom relasjonsbygging, personlig refleksjon og musikklyttingsatferd hos aldersgruppen 45+. Dette innebærer individers bruk av musikk som: relasjonsbyggende behov (rundt sosiale forhold som sosial anerkjennelse og fellesskapsfølelse med andre individer) og personlige refleksjoner (kognitive forhold) som individer har til musikklytting. I oppgaven skal variablene måles for å se om de avviker eller stemmer overens med tidligere forskning som er gjennomført angående individers bruk av musikk. Musikklytting innenfor aldersgruppen 45+ er et tema som det er gjort lite forskning på tidligere, og formålet med å rette oppgaven opp mot lyttemønsteret til aldersgruppen 45+, har blitt gjort for å få bedre innsikt i hvordan denne aldersgruppen lytter til musikk.

I tidligere forskning har det blitt brukt målevariabler som de fem store personlighetsdimensjonene (the Big Five) (Costa og McCrae, 1992; Dunn, m. fl., 2012), typiske intellektuell engasjement (Typical Intellectual Engagement) (Goff og Ackerman, 1992; von Stumm og Deary 2012) samt intelligensstrukturmodellen (Guilford 1956; Zarantonello m. fl., 2007, s. 580), for å se på nærmere på de ulike sidene innenfor individers bruk av musikk.

For å sette sammen og finne riktig metode i bacheloroppgaven til forskningsarbeidet ble dette basert på forskningsløken (the Research Onion) (Saunders, 2007). Forskningsmaterialet er utelukkende basert på en kvantitativ metode gjennom en positivistisk forskningstilnærming. Forskningsdesignet er deduktivt og datainnsamlingen ble gjennomført gjennom en tverrsnittsundersøkelse med besvarelse fra totalt 1794 respondenter. Deretter ble respondentene fra individene i aldersgruppen 45+ valgt ut, hvor 269 individer deltok i undersøkelsen. Oppgavens forskningsmodell baseres ut fra et deskriptivt forskningsdesign. Videre ble materialet analysert ved å benytte en bivariat tilnærming og funnene utarbeidet gjennom Pearsons korrelasjonsanalyse.

Ved å analysere dataene viste funnene å stemme godt i forhold til tidligere forskning. Tidligere forskning kom også frem til at kognitive og sosiale faktorer har en sammenheng med bruk av musikk. Det som likevel skiller oppgavens forskningsresultater i forhold til tidligere forskning, er at disse sammenhengene gjelder utelukkende for individer i aldersgruppen 45+. Likevel, det som

skiller seg mest ut i denne forskningen er hvordan faktoren sosial anerkjennelse spiller inn i sammenhengen bruk av musikk. Resultatene viser at aldersgruppen 45+ også har et behov for sosial anerkjennelse, noe som ikke har kommet tydelig frem i tidligere forskning på forskningsområdet individers bruk av musikk.

Abstract

The purpose of this thesis is to look at correlations between social and cognitive factors within the age group 45+, and how these uses of music impact on music listening behaviour within this age group. We have examined variables such as personal reflection, sense of community and social recognition to look at the listening patterns within the age group 45+, and to see if they deviate from or are consistent with previous research regarding individuals' use of music. To get a closer look at various aspects which impact individuals' uses of music, in previous research several measurement variables like the big five major personality dimensions, the typical intellectual engagement towards music and the intelligence structure model has been used to calculate and explain the differences in individuals' listening patterns.

The approach to determine the appropriate methodology in this thesis is based on the research onion (Saunders, 2007). The research material is based on a quantitative method, and positivistic science has been taken into consideration. The research design is deductive and the data collection was carried out through a cross-sectional survey, which was answered by a total amount of 1794 respondents. A sample of individuals in the age group 45+ was selected, where 269 individuals participated. Our research model is based on a descriptive research design. Further, the materials were analysed using a bivariate approach, and the findings were compiled through the Pearson correlation analysis.

By analysing the quantitative data from the survey, it was determined that the findings were quite similar compared to previous research. Previous research also came to the conclusion that cognitive and social factors are related to individuals' uses of music. Further, the differences between previous research and these findings is that it shows exclusively the relation between individuals in the age group 45+. Nevertheless, the most distinguished part in this research is the positive correlation between social recognition, music listening and personal reflection. These findings show that individuals in the age group 45+ has a need for social recognition, which is quite surprising considering that social recognition is something that applies more to younger age groups. It appears that little research has been performed regarding social recognition in previous research.

1. Innledning - Tema og bakgrunn for oppgaven

Denne bacheloroppgaven er en del av et større forskningsprosjekt under navnet MINS¹ (Music Innovation Network Inner Scandinavia). Dette er hovedsakelig forskning gjort av individer fra den norske og svenske musikkbransjen, som med et gjennomgående internasjonalt perspektiv tar utgangspunkt i tre samvirkende innretninger: forskning, utdanning og bransjeutvikling. Selve forskningen vil foregå over en treårsperiode (2015-2018), og er et tett samarbeid mellom Høgskolen i Hedmark, Universitetet i Karlstad og Studieförbundet (studieforbundet i Sverige). Undersøkelsen denne oppgaven baseres på er gjennomført i Norge, med utelukkende norske respondenter. Vinklingen av denne bacheloroppgaven tar for seg andelen av respondentene i undersøkelsen som er i aldersgruppen 45+, og til sammen besto dette segmentet av 269 respondenter.

Teknologiske nyvinninger de siste 140 årene har vært viktig for hvordan musikkbransjen har utviklet seg til å bli slik den er i dag. Før denne tid måtte man dra til konsertlokaler for å høre musikalske verk bli fremført av musikere. Familier med god økonomi hadde mulighet til å investere i musikkinstrumenter og kunne fremføre musikk for seg selv eller for nære bekjente. Utenom dette, så var muligheten til å lytte til musikk som man selv ønsket å høre, ganske vanskelig. På denne tiden kunne man ikke velge tid og sted når en ønsket å høre de verkene man selv foretrakk.

Med Thomas Edisons oppfinnelse av fonografen i 1877, fikk man nå mulighet til å velge tid og sted når en ønsket å høre musikk gjennom musikkenheter i fysisk format, selv om utvalget var svært begrenset på den tiden (Morton 2016, s. 2). Ved Emile Berliners (1886) oppfinnelse av grammfonen ble musikk etter hvert både billigere å produsere og distribusjon lettere tilgjengelig for allmennheten (Morton 2016, s. 2). Senere kom oppfinnelser som magnetofonen, også kalt båndopptaker (1930-1940-tallet), vinylplaten (1948), og CD-platen (1982-83), og disse har vært viktig for den moderne musikkhistorien og teknologien anvendes fortsatt i dag (Morton 2016, s. 5-11).

¹ Forskningsprosjektet MINS (Music Innovation Network Inner Scandinavia)

I 1999 ble programvaren Napster opprettet, noe som var starten på en ny revolusjon i form av konsumering av musikk (Handke 2012, s. 57). Napster var svært skadelig for musikkindustrien med tanke på at individer ulovlig delte sine musikk lydfiler med andre, og har i ettertid blitt omtalt som ulovlig nedlastning. Noen få år senere sørget aktører som blant annet iTunes for at man kunne kjøpe eller anskaffe seg digitale musikkfiler på lovlig vis. Den siste store nyvinningen er digital strømming av musikk. Grøtterud (2012) definerer musikkstrømming som en modell for distribusjon av musikk der man ved å benytte seg av en innholdstjeneste får ubegrenset tilgang til enorme digitale musikkataloger som er plassert på servere hos de ulike strømmetjenestene (Grøtterud 2012; Wikstrøm 2009).

Strømmetjenester som blant annet TIDAL og Spotify har i løpet av de siste årene blitt de viktigste inntektskildene for den norske musikkbransjen. Ifølge tall fra IFPI besto andelene av totalinntektene av digital musikk til sammen 87 prosent i 2015 (IFPI, Global music 2016, s. 87). Med tanke på at inntektene til musikkbransjen i Norge hovedsakelig ligger i digital musikkstrømming, har det derfor vært nyttig å basere undersøkelsen på et musikkstrømmesegment.

1.1 Presentasjon av problemstilling

I tidligere forskning har respondentene vært spredt over et langt større aldersspekter, eller vært rettet mot yngre aldersgrupper. Det er lite som tyder på at det har vært gjort forskning rundt bruk av musikk spesifikt hos individer i en så høy aldersgruppe som er valgt i denne oppgaven. Det virket derfor interessant å forske på et område som har vært relativt oversett i tidligere forskning. Det som skiller forskningen i denne bacheloroppgaven fra tidligere forskning er at denne forskningen baserer seg på kvantitativ data, mens tidligere forskning har vært en kombinasjon av både kvantitative og kvalitative data. Som i de fleste tilfeller med teknologiske nyvinninger er det gjerne unge mennesker som er først ute til å ta i bruk ny teknologi. Det samme gjelder strømmetjenester hvor deltakelsen blant eldre har vært noe lav, og dette gjør forskning på aldersgruppen 45+ interessant.

Det er viktig å ta i betraktning at denne aldersgruppen vokste opp i en annen tid enn dagens ungdom. Tilgangen til musikk den gangen var langt mer begrenset enn det dagens ungdommer

opplever. På den tiden hadde musikkbransjen langt større innflytelse på hvilke artister og band som skulle gi ut plater og hvilke av disse utgivelsene som skulle prioriteres og markedsføres. For platekjøperen var det ikke slik at man kunne velge og vrake i musikk, slik som i dagens digitale verden.

Den musikken man ville høre på, måtte kjøpes i form av et fysisk format, og disse enhetene kostet enkeltvis en del penger. Dette har trolig vært med på å gjøre at individer den gang knyttet seg til enkeltartister og band i større grad enn i dag. I dagens situasjon er man bare et tastetrykk fra å høre på akkurat den musikken man ønsker å høre på, og det å sjekke ut en ny artist i dag innebærer ikke mer eller nødvendigvis nye kostnader i form av albumkjøp. Ut i fra denne informasjonen er det ting som kan tyde på at denne aldersgruppen vil ha et annet forhold til musikk enn dagens ungdom, strømmetjenestene.

Problemstilling: Hvilke sammenhenger er det mellom relasjonsbygging, personlig refleksjon og musikklyttingsatferd hos aldersgruppen 45+?

I forbindelse med arbeidet sammensettingen av problemstillingen ble det laget fem hypoteser for å komme frem til svar på problemstillingen.

1.2 Disposisjon av oppgaven

Ettersom at dagens musikkverden i større grad er blitt digitalisert, har aldersgruppen 45+ blitt mer involvert i musikkjenester som Spotify, WiMP, iTunes og lignende. Da denne generasjonen vokste opp besto deres eget musikkbibliotek av egne kjøpte musikkutgivelser og det var derfor begrenset hvor mye musikk en kunne i besittelse av. I dag oversvømmes individer av nye artister og band hver eneste dag og forholdet individer har til disse kan fort føles som en form for bruk og kast av musikk (Schreiner 2015). Tilgangen til musikk som strømmetjenester tilbyr kundene et hav av muligheter til å lytte på nøyaktig hva en ønsker å høre på, og konsumenten kan problemfritt velge tid og sted når en måtte ønske å lytte på den musikken man helst vil høre på.

Tidligere forskning brukt i sammenheng med skrivingen av bacheloroppgaven, er basert på The Big Five (Dunn, 2015), som er en modell som beskriver individers personlighetstrekk gjennom

ulike dimensjoner. Andre teoretiske modeller inneholder tidligere forskning fra TIE (Typisk Intellektuell Engasjement) og Intelligensstrukturmodellen. Disse har blitt inkludert for å bygge videre på den kognitive og intellektuelle delen i forskningen til enkelte av de forskningene som er brukt under denne oppgaveskrivingen. De sosiale faktorene som enkelte tidligere har forsket på er begrenset ned mot å definere og gå dypere inn i begreper som musikk engasjement og relasjonsbygging. Bacheloroppgavens metodiske modell baserer seg på The Research Onion (Saunders, 2007, s. 130), som er et helhetlig rammeverk som forklarer de forskjellige metodene man kan bruke for å sette sammen den inn i et forskningsarbeid. Resultatene i oppgavens forskning ble analysert gjennom statistikkmålingsprogrammet SPSS, hvor alle korrelasjoner ble foretatt. I tillegg er resultatene i stor grad hypotesebasert, hvor de forskjellige variablene ble korrelert opp mot hverandre gjennom en bivariat analysemetode. Forskningsresultatene som ble foretatt og undersøkt i denne oppgaven er også sammenlignet med tidligere forskning som er funnet på dette området.

2. Teori

2.1 Musikklytting og atferd

Når et individ lytter til en ny sang, tar det bare noen få sekunder for vedkommende å bestemme om han eller hun skal lytte til den igjen, skifte over til neste låt, eller å kjøpe den aktuelle låten det gjelder (Greenberg m. fl., 2015, s. 2). Det er mange faktorer som er involvert når et individ velger å lytte til en bestemt låt, et album eller en sjanger innenfor musikk (Levitin 2006: Dunn m. fl., 2012). Innenfor disse lytteelementene, finner man viktige faktorer som følelser, personlig erfaring, sosial kontekst og kultur, der disse er med på å definere lytteatferden et enkeltindivid har i forhold til musikk (Dunn m. fl., 2012, s. 2).

Chin og Rickard (2012, s. 430) definerer det å lytte til musikk som en håndtering av musikalsk informasjon, samt hvordan du tenker musikalsk. Videre tilføyer Chin og Rikard (2012, s. 430) at musikklytting ofte ikke kan observeres, men heller måles ved frekvens (for eksempel gjennom timer per uke) eller varighet (timer per dag) av tilsiktet musikklytting. Ruud (2013, s. 136) forklarer at musikkopplevelser kan gi retning til livet (Ruud 2013, s. 136). Videre forteller (Ruud 2013, s. 136) ved at vi holder fast på musikalsk identifikasjon og tilpasser og forhandler fram musikalsk identitet i takt med at vi beveger oss mellom forskjellige kulturelle posisjoner, skaper musikken en kontinuitet i livet. Malt (2009) definerer atferd som den totale personlige eller gruppemessige menneskelige oppførsel og uttrykksform som preges av det herskende kulturmønster på en bestemt tid og et bestemt sted. Videre forteller Malt (2009) at et individs atferd er et resultat av dets personlige utvikling, og en gruppes atferd bestemmes av felles tradisjoner, vaner og normer.

2.1.1 Sosialiseringprosessen i forhold til alder

Sosialiseringprosessen er ikke begrenset bare til barndom, men er heller en pågående prosess som begynner i tidlig barndom og fortsetter gjennom en persons hele liv (Schiffman m. fl., 2012, s. 308). Gjennom et helt liv opplever individer påvirkning fra eksterne faktorer som familie, venner og bekjente, samt prioriteringer i livet som blant annet profesjonell karriere og oppdragelse av barn (Schiffman m. fl., 2012, s. 308). Individets atferdsmønster preges i stor grad

av familiesyklusens fem stadier (Schiffman m. fl., s. 314). Den tradisjonelle familielivssyklusen tar for seg 1.) singelliv (ungkarsforhold), 2.) det å være nygift (dannelsen av den grunnleggende familieenheten), 3.) foreldreskap (fødsel av barn), 4.) etter-foreldreskap (voksne barn forlater hjemmet) og 5.) oppløsning (en eller begge ektefellenes død).

Denne modellen gir uttrykk for den generelle sosialiseringprosessen gjennom et livsforløp, og kan trolig gi et innblikk i om individers interesse for musikk minker med årene, ettersom at de opplever andre prioriteringer i livet som blir ansett som viktigere enn musikklytting.

2.1.2 Musikkengasjement

Even Ruud (2012) forklarer at “... et bestemt musikkstykke kunne følge et menneske gjennom store deler av livet, og på denne måten danne en rød tråd i fortellingen om en selv” (Ruud 2012, s. 137). Videre blir det forklart at gruppetilhørighet, vennskap og nære personlige relasjoner knyttet til utvikling av livslange verdier er innkapslet i emosjonelle opplevelser knyttet til musikk (Ruud 2012, s. 51). Chin og Rickard (2012, s. 430) tar opp flere faktorer som er med på definere engasjement innenfor musikk.

For eksempel blir engasjement definert som forbindelsen mellom et individ og en aktivitet som er av interesse (Chin og Rickard, 2012, s. 430). Begrepet engasjement kan også i stor grad knyttes opp mot individets intellektuelle forpliktelse til en aktivitet eller oppgave (Chin og Rickard, 2012, s. 430). I denne sammenheng blir intellektuelt engasjement knyttet opp mot motivasjon, som her påvirkes av indre og ytre faktorer. Indre motivasjon utvikler seg fra intense og relativt behagelige opplevelser med musikk, noe som fører til et dypt personlig engasjement for musikk (Chin og Rickard, 2012, s. 430). Ytre motivasjon blir beskrevet som noe som stammer fra utsiden av enkeltindividet, hvor hovedfokuset er å oppnå et konkret mål: for eksempel å få godkjenning fra foreldre eller å vinne konkurranser (Chin og Rickard, 2012, s. 430). Samtidig kan også begrepet engasjement trekkes opp mot vilkår innenfor adferd, handlinger og ytelse. Chin og Rickard (2012, s. 430) trekker her inn aktivt engasjement, som gjenspeiles gjennom høy aktivitet, initiativ og ansvar hos et enkeltindivid.

I tillegg forklarer også Chin og Richard (2012, s. 429) at musikken er en svært komplisert og engasjerende sensorisk aktivitet og at et aktivt engasjement innenfor musikklytting kan assosieres opp mot kognitive og sosiale ytelser (Chin og Rikard, 2012, s. 429). Å ha et aktivt engasjement gjennom musikklytting kan først og fremst bli målt gjennom hvor aktiv personen er på lyttefronten, men også gjennom en personlig forpliktelse der hvor motivasjon, regularitet, deltakelse og evnen til å fullføre noe står i sentrum (Chin og Rickard, 2012, s. 430). Chin og Rickard (2012, s. 430-431) ender opp med å definere musikalsk engasjement som et individs grad av aktiv deltakelse gjennom musikkaktiviteter, målt ved frekvens og regularitet for deltakelse.

2.1.3 Kognitive/intellektuelle funksjoner innenfor musikklytting

Chin og Richard (2012, s. 431) har basert begrepet kognitiv på faktorer som er tilknyttet intellektuell tilfredsstillelse, hvor viktigheten ligger i å analysere kompleksiteten i musikken. Ruud (2013, s. 82) forteller at individers tidligste opplevelser i livet er med på å danne grunnlaget for selvoppfatning og identitet. Videre trekker Ruud (2013, s. 82) inn at noen av de første og sterkeste minner et individ har fra barndom og tidlig liv, er knyttet til musikk, og at musikken blir en måte å kanalisere og ventilere følelser på. Greenberg m. fl., (2015, s. 2) henviser til at musikk involverer et stort spekter av evner og ferdigheter. Her trekker Greenberg m. fl., (2015, s. 2) inn den intellektuelle formen for tolkning, der hvor de detaljerte emosjonelle og soniske elementene innenfor musikk spiller en stor rolle i hvordan man forholder seg til helheten. Ifølge Greenberg m. fl., (2015, s. 2) tar mennesker i bruk og tolker et musikalsk innhold ut i fra å analysere og dekonstruere de detaljerte elementene i musikken.

Annen forskning har konkludert med at enkeltpersoner engasjerer seg i musikklytting og andre musikalske aktiviteter for selvregulerende formål og mellommenneskelige relasjoner (Chin og Richard, 2012, s. 431). Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) fant ut at et individs tendens til å engasjere seg i musikk på en rasjonell eller kognitiv måte var assosiert med en interesse i å anskaffe seg eller å øke sin egen kunnskap. Denne "intellektuelle" formen for engasjement til musikk fokuserer på den musikalske strukturen av selve låtsammensettingen (Chin og Richard, 2012, s. 431). Erfaringer med musikalske identifikasjonsobjekter, foruten konflikter om musikalsk smak og avgrensning, legger grunnlaget for opplevelse av perspektivulikheter, noe

som tvinger den unge inn i en refleksjon over egen identitet (Ruud 2013, s. 145). Opplevelsen av musikk foregår på to plan – et fenomenologisk og et mer fortolkende. På det fenomenologiske planet kan det antas at bevisstheten beveger seg mellom forskjellige posisjoner når en lytter til musikk, fra iakttakelse av ens egne reaksjoner til lesning av musikken. Disse kan være flyktige og fragmentariske, men noen ganger leder den individer ut i lengre sekvenser av assosiasjoner eller dagdrømmer (Ruud 2013, s. 81).

2.1.4 Relasjonsbygging innenfor musikklytting

Ruud E. (2013, s. 51) forklarer begreper som "selvet", "ego", "individet" eller "personen" og undergrupper av disse som "ego-ideal", "selvoppfatning", "selvfølelse", peker på at det ikke er tilstrekkelig å kategorisere seg ut fra biologisk forskjellighet, dette at alle er individuelle kroppar (Ruud 2013, s. 51). Foruten at individer har en oppfatning av sitt "selv", lever de i et samfunn med andre mennesker som også bekrefter en utad som offentlig "person" (Ruud 2013, s. 51). Han legger også til at i begrepene heter det at individer har både en personlig og en sosial identitet (Ruud 2013, s. 51). Musikken forankrer individet i situasjoner hvor nære relasjoner til andre gir vedkommende den grunnleggende tilliten som er nødvendig for å utforske omverdenen. Samtidig gir musikken rom for opplevelser av mestring, av å stole på egne ferdigheter og handlemuligheter (Ruud 2013, s. 82).

2.1.5 Sosiale funksjoner innenfor musikklytting

Ruud E. (2013, s. 52) forklarer, med utgangspunkt i sosial- og personlighetspsykologien, at identitet kretser inn ved å beskrive dimensjoner ved personlighet, særtrekk ved ens holdninger eller "karakter" som skiller individer fra andre individer (Ruud 2013, s. 52). Videre forklarer Ruud at den sosiale siden av identiteten er den delen av selvoppfatningen som stammer fra kunnskap om vårt medlemskap i sosiale grupper, foruten de verdier og den emosjonelle betydningen dette medlemskapet har (Ruud 2013, s. 139). Rentfrow og Gosling (2003, s. 1237) forklarer at ytterligere bevis knytter musikksmak, lyttemønster og personlighet sammen med forskning på sosial identitet og personlighet. Musikk blir blant annet sett på som et "merke" som blir brukt til å kommunisere med sine verdier, holdninger og selvinnsett (Rentfrow og Gosling, s. 1237). Sentralt i den utviklingspsykologiske forståelsen av følelser står evnen til bevisst å

oppleve egne følelser. Dette henger igjen sammen med av opplevelsen å bli sett, anerkjent og bekreftet (Ruud 2013, s. 100).

Sosiale faktorer som etnisitet, sosial klasse, samt individuelle faktorer (for eksempel personlighet og sosial identitet) har vært foreslått for redegjøring i å definere musikklytting hos enkeltindivider (Rentfrow og Gosling, 2003, s. 1237). Chin og Richard (2012, s. 432) trekker inn sosial kommunikasjon som en sentral funksjon innenfor musikklytting. Her refererer (Chin og Richard, 2012, s. 432) til Research in the Sociology of Music Education: some introductory concepts (Green 1999) som tar for seg et eksempel om at musikk har hjulpet ungdommer til å få et bedre selvbilde, og for å redusere ensomheten som til slutt ble et bilde av den personlige identiteten. Dette henger også sammen med at enkeltpersoner får en positivt selvfølelse av å tilhøre eller være medlem av en sosial gruppe – noe som igjen påvirker musikklytting.

Nå er forholdet mellom det følelsesmessige, det kognitive og det kulturelle nokså innvevd i hverandre. Det blir også påpekt at følelser og kognisjon ikke er klart atskilte fenomener; de står i et gjensidig påvirkningsforhold (Ruud 2013, s. 100). Musikk presenterer en mulighet for sosiale interaksjoner til å foregå mellom individer, og vanlige eksempler på sosiale engasjementer innenfor musikk inkluderer deltakelse i kor eller band, eller å dra på konserter sammen med familie og venner (Chin og Richard, 2012, s. 432). Chin og Richard (2012, s. 432) tar for seg en referanse fra Cunningham, Jones, og Jones (2004), som rapporterte at personlige musikkalbum ofte blir delt mellom familie og venner, og som innebærer en "deling av erfaringer som har vært av følelsesmessig eller intellektuell betydning i en sosial sammensetning.

2.2 Teoretiske modeller

The Big Five (Dunn, de Ruyter & Bouwhuis, 2012)

The Big Five er opprinnelig en psykologisk modell der hvor personlighetstrekk blir målt ut i fra hvilken dimensjon individet befinner seg på (Costa og McCrae, 1992; Dunn, m., fl., 2012). Den er betegnet som etablerte individuelle forskjeller hos individer, og kan brukes som en målevariabel for å måle individers personlighetstrekk opp mot musikk (Chamorro-Premuzic og Furnham, 2007, s. 177). Dunn m. fl., (2012) forklarer også at musikk er et merke av ens sosiale

identitet, og at musikk herfra kan brukes som et verktøy som individer tar i bruk for å kommunisere med deres sosiale egenskaper (North og Hargreaves, 1999). Modellen er et resultat av en faktoranalytisk fremgangsmåte (Dunn, m. fl., 2012, s. 3), der hvor menneskets grad av personlighet kan beskrives ved hjelp av fem ulike trinn av personlighetstrekk. Dunn, m. fl., (2012, s. 3) forklarer at denne personlighetsteorien har blitt testet over en rekke studier, og at den har blitt en av de mest 'aksepterte' modellene som gjenspeiler individets personlighetstrekk.

- Neuroticism (N): Nevrotisisme går hovedsakelig inn på et individs tilbøyelighet til å føle frykt, sorg, forlegenhet, sinne, skyld og andre følelser som er med på å skape en negativ atmosfære eller effekt (Dunn, m. fl., 2012, s. 3).
- Extraversjon (E): Ekstroversjon går i større grad inn mot individets sosiale og selvsikre egenskaper. (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) forklarer her at individets preferanser indikeres opp mot stimulerende og spennende miljøer.
- Openness (O): Åpenhet for erfaring er en dimensjon som beskriver det konkrete individets forståelse av fantasi, kreativitet og nye erfaringer. (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) tilføyer at dette stadiet er der hvor individer er intellektuelt nysgjerrige, og er åpne for å gå inn i nye omgivelser.
- Agreeableness (A): Individets forståelse for å være medmenneskelig, sympatisk og empatisk ovenfor andre. (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) trekker her også inn sosial harmoni som et individuelt kjennetegn, og er samtidig noe som tilsier at mennesket kommer godt overens med andre i et større felleskap.
- Conscientiousness (C): Å være samvittighetsfull linkes opp mot individets egenskaper til å utføre strukturerte oppgaver. (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) definerer dette stadiet som individets tilbøyelighet mot selvkontroll, selvbestemmelse, orden og renslighet.

Samtidig beskriver (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) at hver av disse dimensjonene representerer en kontinuerlig skala med ytterpunkter. Her rangeres dimensjonene ut i fra lav til høy skår, hvor skåren avhenger av hva slags personlighet som definerer det enkelte individ. (Dunn, m. fl., 2012, s. 3) viderefører dette med å forklare at høyere score for en gitt dimensjon tolkes slik at den enkelte bør være mer konsekvent i sine personlighetstrekk – dette for at individets personlighet skal samsvare med den enkelte dimensjonen (for eksempel ekstroversjon). Lavere skår tolker

(Dunn, m. fl., 2012, s. 3) slik at den enkelte skal være mer i samsvar med personlighetsadjektiver som er motsatt av dimensjonen de befinner seg i (for eksempel innadvendthet).

Mye av forskningen innenfor The Big Five-modellen er fokusert på en spesifikk kontekstsetting der hvor motivasjon knyttes opp mot musikklytting (Chamorro-Premuzic m. fl., 2012, s. 286). For eksempel så viste (Chamorro-Premuzic m. fl., 2012, s. 286: Sloboda m. fl., 2001) at positive resultater som ble oppnådd ved å lytte på musikk var relatert til lytterne som har et personlig valg over musikken, noe som underbygger hverdagslig bruk av musikk.

Chamorro-Premuzic m. fl., (2012, s. 286-287) har utviklet en musikkskala som vurderer tre forskjellige motiver ut i fra det å lytte på musikk. 1) I hvilken grad musikk blir brukt for å fremkalle en stemning som endrer en persons emosjonelle følelser (følelsesmessig bruk av musikk). 2) Hvor vidt et individ lytter til musikk på en intellektuell eller rasjonell måte. Her analyseres enten strukturen av det musikalske materiale eller deler av selve komposisjonen (kognitiv bruk av musikk). 3) I hvilken grad en person bruker, tolerer og nyter musikk i forbindelse med jobb, studering og sosialt samvær (bakgrunns og sosial bruk av musikk). Chamorro-Premuzic m. fl., (2012, s. 287) beskriver at det ligger en reell sammenheng mellom disse tre trinnene og The Big Five-modellen. For eksempel at kognitiv bruk av musikk har vist seg å være positivt korrelert med åpenhet (Openness), der hvor dette viser seg å være The Big Five dimensjonen som måler individuelle forskjeller via estetisk følsomhet og intellektuell nysgjerrighet (Chamorro Premuzic m. fl., 2012, s. 287).

Typisk intellektuelt engasjement

Typisk intellektuell engasjement (TIE) (Goff og Ackerman, 1992; von Stumm og Deary, 2012, s. 761). TIE er betegnet som etablerte individuelle forskjeller hos individer, og kan brukes som en målevariabel for å måle individers personlighetstrekk opp mot musikk (Chamorro-Premuzic og Furnham, 2007, s. 177). Von Stumm og Deary (2012), betegner det også som en type investeringstrekk i vitenskapelig forskning innen psykologi. Et investeringstrekk er ”tendensen til å søke ut og engasjere seg i kognitiv aktivitet”. Von Stumm og Deary (2012, s.761) beskriver samtidig TIE, som ”en disponerende konstruksjon som ... er assosiert med intelligens som typisk ytelse”. Den fanger opp individets typiske uttrykkelser av engasjement med og forståelse av sine

egne miljøer, og deres ønske om å løse og bli absorbert av komplekse og intellektuelle problemer (von Stumm og Deary, 2012, s. 761). TIE vurderer hvor mye glede individer betrakter av abstrakte ideer eller mye tid og innsats de investerer i å utforske et ukjent emne (von Stumm og Deary, 2012, s. 761-762).

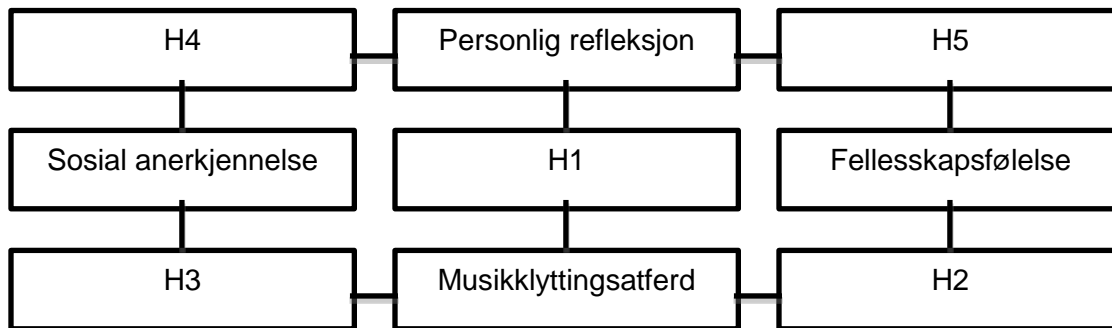
Intelligensstrukturmodellen

The Big Five sine personlighetsfaktorer og TIE baserer seg på tidligere forskning rundt individuell intelligens gjennom intelligensstrukturmodellen (Guilford 1956; Zarantonello m. fl., 2007, s. 580). Intelligensstrukturmodellen er skapt av den amerikanske psykologen Joy Paul Guilford og ble først publisert i 1956 (Plucker, 2013). Hans forskning hadde hovedfokus på individuelle forskjeller hos mennesker (Plucker, 2013). ”Intelligensstrukturteorien er ment å være en generell teori av individets intelligens” (Culatta, 2015). Guilfords intelligensstrukturmodell la også vekt på ferdighetene rundt individets kreative natur, noe som hadde fått lite fokus i tidligere IQ-tester (Plucker, 2013). Intelligensstrukturmodellen inkluderer en innholds dimensjon, produkt dimensjon og operasjons dimensjon (Culatta, 2015). Selve modellen er representert som en tredimensjonal kube, hvor hver av de tre dimensjonene okkuperer en side (Plucker, 2013). Hvert evne er definert av en sammenheng av de tre dimensjonene som okkuperer en celle i kubens (Plucker, 2013). Det er fem kategorier av innhold, inkludert visuelle, hørbare, symbolske, semantisk og atferd (Plucker, 2013). I produkt dimensjonen er det seks kategorier, som inkluderer enheter, klasser, relasjoner, systemer, transformasjoner og implikasjoner (Plucker, 2013). De fem kategoritypene i operasjons dimensjonen inkluderer kognisjon, minne, divergent (avvikende) produksjon, konvergent (sammenslående) produksjon og evaluering (Plucker, 2013). Guilfords intelligensstrukturmodell er et åpent system slik at det tillater nyoppdagede kategorier til å bli lagt til i hvilken som helst av de tre dimensjonene (Plucker, 2013).

2.3 Oppgavens forskningsmodell

Oppgavens forskningsmodell består av fire variabler som er følgende: personlig refleksjon (kognitiv), fellesskapsfølelse, sosial anerkjennelse og musikklyttingsatferd. Variablene fellesskapsfølelse og sosial anerkjennelse er to variabler som er splittet fra den sosiale konteksten som dekkes i MINS spørreundersøkelsen. Det er disse to variablene som dekker betegnelsen

relasjonsbygging i problemstillingen. De to andre variablene er personlig refleksjon og musikklyttingsatferd. Oppgavens forskningsmodell er et oppsett på hvordan variablene skal måles med hypotesene. Modellen ble opprettet på bakgrunn av deltakelsen hos aldersgruppen 45+ i MINS forskningsprosjektet, som denne bacheloroppgaven er basert fra.

(Figur 1: oppgavens forskningsmodell)

Følgende hypoteser skal undersøkes:

H1: Personlig refleksjon er positivt assosiert med musikklyttingsatferd.

H2: Fellesskapsfølelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd.

H3: Sosial anerkjennelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd.

H4: Personlig refleksjon er positivt assosiert med sosial anerkjennelse.

H5: Fellesskap er positivt assosiert med personlig refleksjon.

3. Metode

Utgangspunktet for å finne riktig valg av metode ble brukt gjennom å benytte forskningsløken (the research onion) (Saunders m. fl., 2003, s. 130). Denne hadde funksjon som mal gjennom prosessen for å finne riktig vitenskapsfilosofi, forskningstilnærming, forskningsdesign og valg av analysetilnærming i denne bacheloroppgaven.

I del 1 av metodekapittelet blir det redegjort for den metodiske tilnærmingen som er brukt i oppgaven. Kapittelet tar for seg bruk av kvantitative metoder med utgangspunkt i en positivistisk vitenskapsteori. Det gjøres videre en kort forklaring av deduktiv forskningstilnærming og spørreundersøkelser. Deretter vil det gjøres en kort redegjøring om tverrsnittsundersøkelser.

I del 2 er det en spørreskjemamodell hvor spørsmålene som ble brukt i spørreundersøkelsen vises i en tabell. Disse spørsmålene danner grunnlaget for variablene som denne forskningen er basert på, og tilslutt forklares datainnsamlingsprosessen.

I del 3 gjøres det en kort utgreiing om deskriptiv statistikk, bivariat analysemetode og korrelasjonsanalyse.

I del 4 forklares forskningens pålitelighet og reliabilitet, og hvorfor tverrsnittsundersøkelse har blitt brukt som forskningsdesign i oppgaven. Tilslutt er det et sammendrag av kildekritikk.

3.1 Oppgavens forskningsdesign

For å kunne besvare problemstillingen i bacheloroppgaven har det vært benyttet noen metodiske valg og inndelinger. Ottar Hellevik forklarer følgende:

Metodelæren hjelper oss å treffe hensiktsmessige valg. Den gir oss oversikt over alternative fremgangsmåter og konsekvenser av å velge de enkelte alternativene. Gjennom metodelæren drar vi nytte av tidligere forskeres erfaringer, vi er ikke henvist til bare å lære gjennom prøving og feiling (Johannessen m. fl., 2010, s. 29).

3.1.1 Kvantitativ metode

Forskjellen mellom å bruke kvalitative og kvantitative metoder, kan baseres ut fra dataenes særskilte egenskaper. Ved bruk av kvalitativ metode kan man finne ut mer konkrete egenskaper ved det fenomenet som man utforsker, mens kvantitativ metode baserer seg på mengde eller tall (Johannessen m. fl., 2010, s. 37). Kvantitativ metode kan bli definert som en undersøkelse der et stort antall enheter blir analysert, som blant annet land, personer eller bedrifter (Dahlum 2014). Videre forklarer Dahlum (2014) at formålet med en kvantitativ metode er å teste en hypotese, der man finner ut om en antakelse av virkeligheten stemmer overens med de dataene som har blitt samlet inn. I forskningsprosjektet (MINS) som denne oppgaven er basert på er et større antall respondenter tatt med i betraktningen. Dataene fra spørreundersøkelsen baserer seg utelukkende på tall og mengde, derfor ble det benyttet kvantitativ metode, for finne svar på problemstillingen.

3.1.2 Styrker og svakheter med valgt metode

Fordelen ved å benytte kvantitativ metode i sammenheng med en undersøkelse er at den er konkret i forhold til hvordan dataene hovedsakelig blir strukturert etter at de samles inn. Kvantitative undersøkelser gjør det mulig å innhente og systematisere informasjon fra store informantgrupper, som for eksempel fra en spørreundersøkelse. Dette gjør det lettere å formidle resultatene, som også kan alminneliggjøres. Ulempen med å tilegne seg kunnskap med en kvantitativ metode, er at det ikke forteller noe om bakgrunnen for svarene man samler inn. Dermed er det også mulig å gå glipp av tilleggsinformasjon som ikke kan tallfestes, men som likevel kan være viktig å få frem i den forskningen som blir gjort.

3.1.3 Positivism - (Naturvitenskapelig forskning)

Den positivistiske vitenskapsforskningen har sitt opphav i naturvitenskapen. Positivismen er i korthet betegnet som bestrebelsene på å nå absolutt kunnskap (Thurén 2009, s. 20). I positivistisk forskning, vil man bygge på sikker (positiv) kunnskap, hvor tilnærmingen skjer gjennom naturvitenskapelig metode. Johannessen m. fl., (2010) forklarer det positivistiske forskningsidealet på følgende måte:

Forskningen skal konsentrere seg om det som er positivt gitt, det vil si de fenomener og egenskaper som kan måles og registreres. Sosiale fenomener skal studeres ”utenfra”, det vil si *uten* at forskeren engasjerer seg eller deltar i det feltet som studeres.

Hensikten med empirisk samfunnsvitenskap er å få innsikt i sosiale lover om samhandling, slik naturfenomener følger naturlover (Johannessen m. fl., 2010, s. 362).

3.1.4 Deduktiv forskningstilnærming og spørreundersøkelser

Deduktiv forskningstilnærming kan betegnes som en teoretisk referanseramme; som da baserer seg på forholdet mellom teori, empiri og praksis. Den kan også betegnes som en utledning fra det generelle til det konkrete (Johannessen m. fl., 2010, s. 51). I deduktiv tilnærming har man allerede et teoretisk perspektiv som utgangspunkt ved studering av et fenomen. Resultatet av dette gjøres gjennom en innsamling av erfaringer, eller med andre ord, et utsagn av virkeligheten (empiri). Man kan også benytte empiri for å vurdere validiteten av hypoteser. I deduktiv tilnærming brukes empiri for å bekrefte teorien som er brukt i forskningen for å komme frem til et resultat.

En vanlig strategi for å samle inn kvantitative data, er gjennom spørreskjemaundersøkelser. Mange av dets prosedyrer stammer fra naturvitenskapelig metode, men er tilpasset til det menneskelige fenomen. Egner seg best dersom formålet med studien i hovedsak dreier seg om opptelling av fenomener, i større grad enn innsamling av spesifikke opplysninger knyttet til et fenomen. Selv om den gir et begrenset bilde av virkeligheten, gir det likevel forskeren mulighet til å samle inn data fra mange individer på kort tid. Pre-kodede spørreskjemaer (faste spørsmål og svaralternativer) gjør det enkelt å generalisere forskningsresultater. Ved hjelp av statistiske analyser kan man understreke sammenhenger mellom fenomener – for eksempel personlige preferanser – hvem foretrekker hva.

3.1.5 Tverrsnittsundersøkelser, deskriptiv undersøkelsesdesign

I oppgaven er det valgt et deskriptivt forskningsdesign. Ved å bruke deskriptiv tilnærming kan man analysere hvordan ulike fenomener korrelerer med hverandre i et konkret datamateriale. Deskriptivt (beskrivende) undersøkelsesdesign kan beskrive en situasjon i et bestemt område. I deskriptive studier forsøker man å beskrive virkeligheten uten å gi forklaringer (Stoltenberg 2014). Tverrsnittsundersøkelser klassifiseres som en kategori av et forskningsdesign. Et

forskningsdesign er alt som knytter seg til en undersøkelse. Det som kjennetegner en tverrsnittsundersøkelse er at den er gjennomført over et kort tidsperspektiv. Dataene som samles inn, gjelder kun fra en kortere tidsperiode, da i form av dager eller noen få uker. En slik undersøkelse danner et godt utgangspunkt for gi et øyeblikksbilde på fenomenet som skal utforskes. Samtidig en slik undersøkelse begrenser i forhold til forskningens gyldighet, siden det ikke samles inn data flere ganger over et lenger tidsrom.

3.1.6 Bruk av latente variabler

Svartdal (2014) definerer en latent variabel ut i fra psykologibegrepet som noe det ikke går an å observere eller måle direkte, men som i større grad organiserer observasjoner på en meningsfull måte. I statistisk analyse, informatikk, og andre områder, representerer latente variabler elementer som av en eller annen grunn ikke er konkret definert innenfor rammen av et program. Det er mange forskjellige grunner til at en variabel vil bli betraktet som en latent variabel. En type latent variabel inkluderer hypotetiske variabler som er knyttet til mindre konkrete aspekter av det som blir studert. I oppgaven har det i stor grad vært benyttet hypotetiske, latente variabler for å sette rammeverket rundt oppbyggelsen av forskningsmodellen. En fordel med å ta i bruk flere latente variabler, er at et stort antall av observerbare variabler kan samles i en modell for å representere en underliggende konsept, noe som gjør det lettere å forstå dataene.

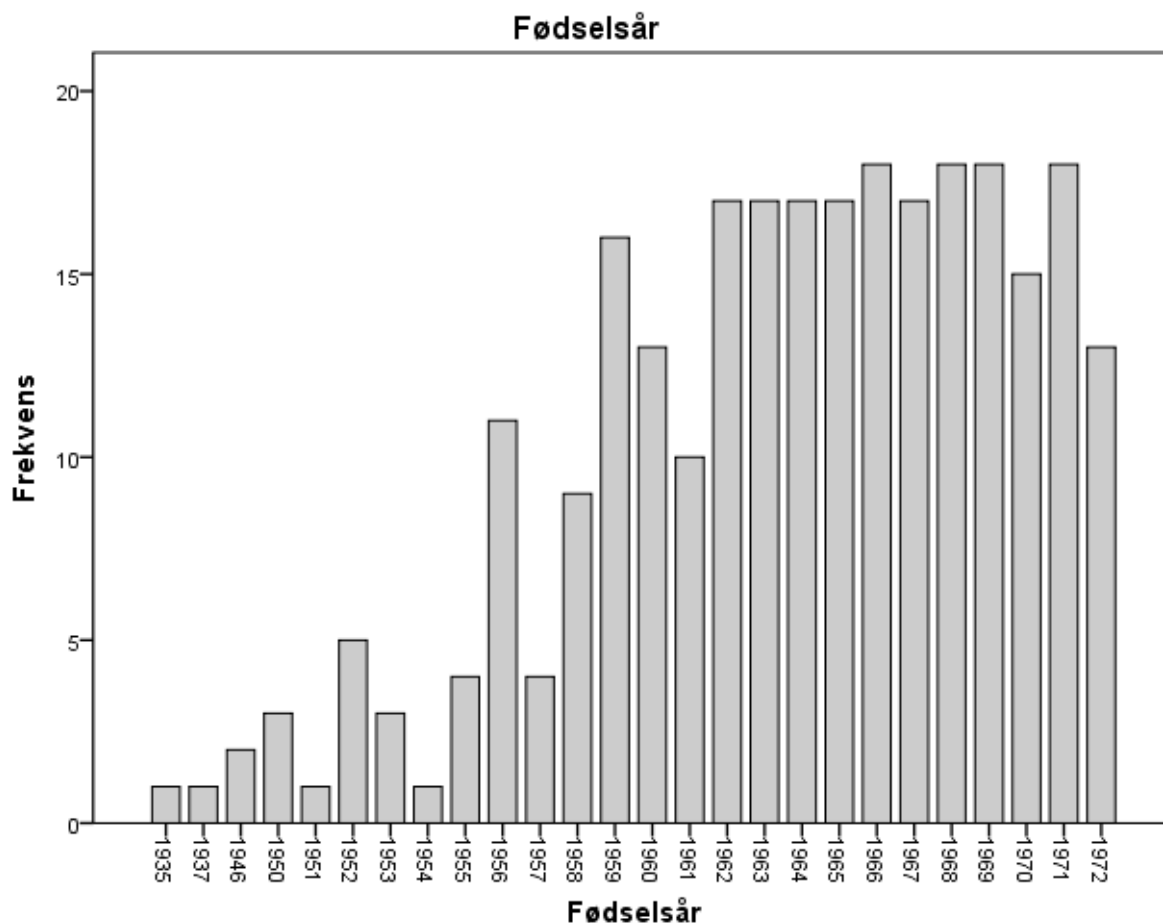
3.2 Datainnsamling/utvalg

Antall respondenter (totalt)	Antall respondenter (45+)	Tidsforløp
1794	269	21.02.2016 – 14.03.2016

(Figur 2: generell informasjon om spørreundersøkelsen)

I oppgavens forskning ble datainnsamlingen hentet inn gjennom en større spørreundersøkelse relatert til strømmebrukeres forhold til spillelister og musikk, arrangert av forskningsprosjektet MINS. Den ble gjennomført over et tidsforløp på tre uker (aktiv fra 21. Februar og frem til 14. Mars 2016), og gjennomført av 1794 respondenter, hvorav 269 var i aldersgruppen 45+. Spørreundersøkelsen representerer individer fra de fleste norske fylker, med en overvekt av

brukere fra Hedmark fylke. Antatt tid for gjennomføringen av spørreundersøkelsen var på 15 minutter.

(Figur 3: stolpediagram: aldersgruppen 45+ (fødselsår og antall)

Figur 4 viser til en oversikt over strømmebrukere innenfor aldersgruppen 45+ som deltok i MINS spørreundersøkelsen, hvor deltakerne er kategorisert etter fødselsår og antall (frekvens). Stolpediagrammet viser videre hvordan datasettet fordeler seg over en gitt verdi, der hvor blant annet fødselsårene strekker seg fra mellom 1935 til 1972. Resultatet mellom deltakelsen basert på årstallene er varierende, men med et relativt stabilt antall (mellom 15-20 pr årstall) fra mellom 1962-1971 (1961 er her litt lavere, der hvor det ble spurt et færre antall respondenter innenfor dette årstallet).

3.2.1 – Spørreskjemamodellen (fra MINS forskningsprosjektet)

(Figur 4: Spørreskjemamodellen)

Variabeltype	Spørsmål	Betydning	Referanse
Kognitiv (personlig refleksjon)	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>b. Visse typer musikk får meg til å tenke</p> <p>c. Spillelistene mine stimulerer min nysgjerrighet og øker min evne til problemløsning</p> <p>d. Jeg blir motivert til å tenke når jeg lytter på spillelister</p> <p>e. Jeg har stor glede av å analysere kompleksiteten i låtene når jeg lytter til spillelister</p> <p>f. Det er sjelden jeg liker en låt uten at jeg beundrer teknikken til artisten/bandet</p> <p>h. Å lytte til musikk er en intellektuell opplevelse for meg</p>	<p>B, C: bruke musikken som stimuli til kognitiv aktivitet</p> <p>D, E, F, H: Bruke musikk som en intellektuell øvelse</p>	<p>(Chin og Rickard 2012)</p> <p>(Zarantonello m. fl., 2007)</p> <p>(Chamorro-Premuzic og Furnham 2007)</p> <p>(Goff og Ackerman 1992)</p> <p>(Greenberg 2015)</p> <p>(Von Stumm og Deary 2012)</p>
Sosial (relasjonsbygging)	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>a. Å ha lignende musikksmak som mine venner hjelper meg ofte å ha en bedre relasjon til dem</p> <p>b. Jeg er i bedre stand til å bygge vennskap hvis vi liker samme type musikk</p> <p>c. Jeg opplever et større fellesskap med mine venner når vi liker den samme musikken</p> <p>e. Spillelistene mine gir meg sosial anerkjennelse</p> <p>f. Jeg er vennlig mot andre når jeg lytter på spillelistene mine</p> <p>g. Spillelistene mine gjør at jeg blir sosialt akseptert</p>	<p>A, B, C: Fellesskapsfølelse</p> <p>E, F, G: Sosial anerkjennelse</p>	<p>(Chin og Rickard 2012)</p> <p>(Rentfrow og Gosling 2003)</p> <p>(Chamorro m. fl., 2012)</p>
Musikklyttingsatferd	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>a. Jeg kommer til å lytte på egen lagde spillelister i nær fremtid</p> <p>c. Jeg vil opprette et nært forhold til mine spillelister</p> <p>d. Hvis jeg måtte gjøre alt om igjen, ville jeg ha valgt de samme spillelistene</p>	<p>A, C, D: musikklytting satferd</p>	<p>(Rentfrow og Gosling 2003)</p> <p>(Dunn m fl., 2012)</p>

3.3 Bivariat analysemetode og korrelasjonsanalyse

Ved å benytte analysetilnærmingen bivariat kan man se hvordan et fenomen fordeler seg på verdiene av to variabler samtidig. Med tanke på at interesseområdet er å beregne et enkelt statistisk mål for å finne sammenhenger mellom variabler, er derfor tilnærming for å analysere dataene gjort ved å benytte korrelasjonsanalyse. Korrelasjon betyr samsvar eller samvariasjon (Johannessen m. fl., 2010, s. 302). I forskningen er Pearsons produktmomentkorrelasjon brukt siden dette er standard korrelasjonsmetode innen vitenskapelig forskning. Statistikkmålingsprogrammet SPSS er benyttet for å finne resultat av analysene.

3.4 Undersøkelsens pålitelighet og gyldighet

Forskningsprosjektet i oppgaven er som tidligere nevnt en del av et større forskningsprosjekt under navnet MINS (Music Innovation Network Inner Scandinavia). Svarene man får fra en slik spørreundersøkelse gir oss representasjoner av virkeligheten, det vil si at den ikke forteller en konkret sannhet, men at det kan gi oss et form for rammeverk av sannheten. Dette vil si å vurdere dataenes gyldighet (på engelsk, validity), og hvor godt dataene representerer fenomenet som skal utforskes. Målingsfenomenet i forskningsprosjektet er begrepsvaliditet, ettersom at interessen med forskningen er å finne samsvar med de generelle fenomenene som skal undersøkes, og måling/operasjonalisering av disse (Johannessen m. fl., 2010, s. 71).

I tillegg til å finne gyldighet i datainnsamlingen fra en spørreundersøkelse, må man også ta i betraktning andre faktorer ved verifisering av data. Man må også ta i betraktning hvorvidt dataene er pålitelige. For å finne ut av dette er man avhengig av å måle pålitelighet (reliabilitet). For å måle påliteligheten av en sammensatt variabel (bestående av flere spørsmål relatert til samme tema) er det vanlig å anvende Cronbach's Alpha (Cronbach 1951; Santos 1999). Cronbach's Alpha er en numerisk koeffisient av reliabilitet. Den er brukt i sammenheng med spørreundersøkelser. Alpha koeffisienten har et spekter mellom 0 og 1, hvor 1 er god reliabilitetskoeffisient, mens en akseptabel verdi vil være på .70 (Nunnally 1978; Santos 1999). Spørsmålene i forskningsvariablene ble testet i forkant av korrelasjonene, for å sjekke om de var pålitelige målevariabler, og deretter så satt opp i en egen tabell som viser Cronbach's alpha verdier på variablene brukt i forskningen.

Spørsmålene som ble spurt i undersøkelsen var basert på funn gjort i tidligere forskning angående bruk av musikk, musikklytting og lignende. Spørsmålene i spørreskjemaet ble forsket på, validitetstestet og kvalitetssikret i forkant, av veiledere og andre ansatte ved Høgskolen i Hedmark, Campus Rena. Det er derfor riktig å konkludere med at spørsmålene skal bestå av relativt høy validitet i forkant av denne oppgaveskrivingen.

3.4.1 Kildekritikk

Kildekritikk er en metode som benyttes både for å vurdere avsenderen av informasjon og troverdigheten til informasjonen (Orgeret 2015). Orgeret (2015) forklarer at kildekritikk i sin aller enkleste form er å stille seg to kritiske spørsmål: 1) hvem er kilden? 2) hvor troverdig er den? Kildekritikk omhandler det å gjøre rede for litteraturen som er benyttet i oppgavens forskningsprosjekt.

Artiklene som er benyttet i arbeidet med denne bacheloroppgaven er av både ny og eldre dato. Det er også viktig å presisere at det ikke eksisterer vesentlige mengder av forskning på dette feltet, og for å finne det prefererte materialet å ta utgangspunkt i, har det derfor vært relevant å gå litt tilbake i tid. Et eksempel på dette er 'The do re mi's of everyday life' (Rentfrow og Gosling, 2003) som tar for seg mye relevant informasjon som går på generell musikklytting, adferd og sosiale og kognitive faktorer. I forhold til problemstillingen ble det også aktuelt å utforske vitenskapelige artikler som omhandler psykologi og sosiologi. Dette er artikler som i forhold til problemstillingen, tar for seg aspekter som individers forhold til musikk, personlig refleksjon, fellesskapsfølelse og sosial anerkjennelse.

Under arbeidet av bacheloroppgaven har det i hovedsak vært benyttet sekundærkilder, hvor artiklene har blitt sitert fra en tidligere forfatter og tidligere årstall. Likevel er noen primærkilder benyttet. I tillegg har andre primærkilder vært nyttig for å finne korrekte definisjoner på begreper.

4. Analyse og resultater

I forkant av korrelasjonsanalysene, ble alle aldersgrupper utenom 45+ filtrert ut fra datamaterialet. N er tallet på antall respondenter som har besvart spørsmålene innenfor de variablene som korreleres. Korrelasjonskoeffisienten rundes av til nærmeste desimaltall.

Koeffisienten er det samme som Pearson's (r) . Sig. (p) 2-tailed er det samme som P-verdi, og angir sannsynligheten for å oppnå et liknende resultat ved ren tilfeldighet. ** innebærer at resultatene er signifikante.

Hypoteser:

H1: Personlig refleksjon er positivt assosiert med musikklyttingsadferd.

H2: Fellesskapsfølelse er positivt assosiert med musikklyttingsadferd.

H3: Sosial anerkjennelse er positivt assosiert med musikklyttingsadferd.

H4: Personlig refleksjon er positivt assosiert med sosial anerkjennelse.

H5: Fellesskap er positivt assosiert med personlig refleksjon.

Hypotese	Korrelasjonskoeffisient Pearsons (r)	Sig. (p) (2-tailed)	N	Støttet
H1	.37**	.000	198	Ja
H2	.36**	.000	211	Ja
H3	.30**	.000	183	Ja
H4	.32**	.000	175	Ja
H5	.44**	.000	201	Ja

(Figur 5: Analysemodellen)

H1: Personlig refleksjon er positivt assosiert med musikklyttingsadferd. Resultat: støttet (Pearsons $r = .37^{**}$, sig. (p) = .000). Med en signifikans (p) = .000 er dette et tilfredsstillende nivå av signifikans, noe som indikerer liten sannsynlighet for at resultatet er rent tilfeldig.. N = 198, Korrelasjonskoeffisienten (r) = .37** er etter den hypotiserte retningen positivt assosiert, og

tallets verdi er såpass høyt at personlig refleksjon absolutt har en sammenheng med antakelsen om musikklyttingsatferd.

H2: Fellesskapsfølelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd. Resultat: støttet (Pearsons $r = .36^{**}$, sig. (p) = .000). Med en signifikans (p) = .000 er dette et tilfredsstillende nivå av signifikans, noe som indikerer liten sannsynlighet for at resultatet er rent tilfeldig. N = 211. Korrelasjonskoeffisienten ($r = .36^{**}$) er etter den hypotiserte retningen positivt assosiert, og tallets verdi er såpass høyt at fellesskapsfølelse absolutt har en sammenheng med antakelsen om musikklyttingsatferd.

H3: Sosial anerkjennelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd. Resultat: støttet (Pearsons $r = .30^{**}$, sig. (p) = .000). Med en signifikans (p) = .000 er dette et tilfredsstillende nivå av signifikans, noe som indikerer liten sannsynlighet for at resultatet er rent tilfeldig. N = 183. Korrelasjonskoeffisienten ($r = .30^{**}$) er etter den hypotiserte retningen positivt assosiert, og tallets verdi er såpass høyt at sosial anerkjennelse absolutt har en sammenheng med antakelsen om musikklyttingsatferd.

H4: Personlig refleksjon er positivt assosiert med sosial anerkjennelse. Resultat: støttet (Pearsons $r = .32^{**}$, sig. (p) = .000). Med en signifikans (p) = .000 er dette et tilfredsstillende nivå av signifikans, noe som indikerer liten sannsynlighet for at resultatet er rent tilfeldig. N = 175. Korrelasjonskoeffisienten ($r = .32^{**}$) er etter den hypotiserte retningen positivt assosiert, og tallets verdi er såpass høyt at personlig refleksjon absolutt har en sammenheng med antakelsen om sosial anerkjennelse.

H5: Fellesskap er positivt assosiert med personlig refleksjon. Resultat: støttet (Pearsons $r = .44^{**}$, sig. (p) = .000). Med en signifikans (p) = .000 er dette et tilfredsstillende nivå av signifikans, noe som indikerer liten sannsynlighet for at resultatet er rent tilfeldig. N = 201. Korrelasjonskoeffisienten ($r = .44^{**}$) er etter den hypotiserte retningen positivt assosiert, og tallets verdi er såpass høyt at fellesskapsfølelse absolutt har en sammenheng med antakelsen om personlig refleksjon.

4.1 Vurdering av variabelenes reliabilitet: Cronbach's alpha

Resultat av variabelenes reliabilitet (pålitelighet)	
Variabeltype	Cronbach's alpha (α)
Relasjonsbygging (fellesskapsfølelse og sosial anerkjennelse)	.84
Personlig refleksjon	.92
Musikklyttingsatferd	.66

(Figur 6: Cronbach's alpha, oversikt over variabelenes reliabilitet)

For variabeltypen relasjonsbygging (fellesskapsfølelse og sosial anerkjennelse) ligger Cronbach's alpha på tallet .84, noe som vil si at nivået for reliabilitet (pålitelighet) er ganske troverdig. Personlig refleksjon scorer i tillegg til relasjonsbygging veldig høyt på denne skalaen, og med et reliabilitetsnivå på .92 er dette den høyeste scoren som har blitt oppnådd av våre variabler. Musikklyttingsatferd skiller seg likevel litt ut med et resultat på .66, men det kan likevel anses som en noe akseptabel tallverdi.

5. Diskusjonskapittel

I alle vitenskapelige forskningsartikler som det er tatt utgangspunkt i, baseres aldergruppen over et større spekter hvor alderen til respondentene befinner seg et sted mellom 18-60 år. Videre kommer det frem i artiklene at majoriteten av respondentene i disse undersøkelsene befinner seg i de yngre aldersgruppene, gjerne mellom sent tenår og sent 20-årene. Derfor vil resultatene i tidligere forskning bære større preg av unges preferanser når det gjelder musikklytting enn forskningen som er gjort i denne bacheloroppgaven. Det virket derfor interessant å se på sammenhenger angående eldre aldersgruppers musikklyttingsatferd.

Resultatene fra forskningen som er fremstilt i denne bacheloroppgaven, viser at hypotesene som ble testet, er alle positivt assosiert og signifikante. Selv om alle er positivt assosiert, er det liten forskjell i forhold til utslaget mellom disse, og resultatene kan derfor heller betegnes som moderate. Hypotesene ble laget i forkant av testingen viste seg å stemme veldig godt overens med de funnene som ble gjort.

Hypotese 1: Personlig refleksjon har en positiv assosiasjon med musikklyttingsatferd. Hypotese 2: Fellesskapsfølelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd. Hypotese 5:

Fellesskapsfølelse har en positiv assosiasjon med personlig refleksjon. Resultatene indikerer at personlig refleksjon har en noe moderat, men positiv assosiasjon til musikklyttingsatferd $r = .37$. Et litt høyere resultat ble oppnådd etter å ha målt personlig refleksjon opp mot fellesskap $r = .44$. Assosiasjonen fellesskapsfølelse med musikklyttingsatferd (hypotese 2) $r = .36$, gir et noe tilsvarende resultat som i hypotese 1.

Det var på forhånd forventet at skåren på disse hypotesene ville være positivt assosiert, ettersom at det i tidligere forskning har vært en positiv assosiasjon mellom kognitiv bruk av musikk, sosialt fellesskap og musikklytting. Rentfrow og Gosling (2003, s. 1248) kom fram til at individer som liker å lytte til en reflekterende og kompleks musikktype også har en tendens til å være intelligente og tolerante ovenfor andre, i tillegg viste de relativt store sosiale personlighetstrekk.

Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) kom fram til at åpenhet forutså kognitiv bruk av musikk, og kognitiv bruk av musikk er positivt assosiert med selvvardert intelligens, som er forklarlig i form

av positive korrelasjoner mellom åpenhet og intelligensskår (2012, s. 290). De kom frem til at musikkonsumpsjon var moderat, men positivt korrelert med kognitiv (og emosjonelt) bruk av musikk $r = .29^{**}$. Videre var musikk-konsumpsjonen moderat, men signifikant korrelert med åpenhet mot andre (positivt) (.21). Greenberg m. fl., (2015, s.16) kom frem til at kognitive og affektive komponenter er positivt assosiert med musikkpreferanser og musikklyttingsatferd, lignende resultater hadde Dunn (2012, s.16) som konkluderer med at et individs musikksmak er direkte relatert til lyttemønstre og musikklyttingsatferd.

I Chin og Rickards (2012, s. 438) studie 2 kom de i resultatdelen frem til at det er en positiv assosiasjon mellom musikklytting, kognitiv/emosjonell regulering, sosialt fellesskap, fysisk trening og dans, med emosjonelt regulerende revurdering. Chamorro-Premuzic og Furnham (2007, s. 181) kom også frem til at refleksjon hadde en positiv assosiasjon til IQ $.30^{**}$, samt åpenhet ovenfor andre $.32^{**}$. Chamorro-Premuzic og Furnhams (2007) forskningsresultater på disse områdene viser en moderat, men positiv assosiasjon, som stemmer godt med funnene i oppgaven. Den eneste forskjellen er at resultatet oppnådde en litt høyere score enn det Chamorro-Premuzic og Furnham fikk i sine resultater.

Det er veldig få av funnene i forskningen gjort i denne bacheloroppgaven, egentlig kommer særlig overraskende. Ifølge Rentfrow og Goslings (2003, s 1248) sjette studie var det tydelig at det er en sammenheng mellom musikalske preferanser, lyttemønstre, kognitive evner og personlighet. Noe som gjorde det lett å forutse at hypotese 1, 2 og 5 ville gi positive assosiasjoner.

Hypotese 3: Sosial anerkjennelse er positivt assosiert med musikklyttingsatferd. Hypotese 4: Personlig refleksjon er positivt assosiert med sosial anerkjennelse. I forkant var det noe uvisst over hvilke resultater det ville gi ved å teste disse to hypotesene. Av de vitenskapelige artiklene som er brukt i sammenheng med oppgaveskrivingen, viser det seg at ingen av dem dekker akkurat disse områdene. Ut i fra resultatene var det overraskende å se at de eldre aldersgruppene faktisk har et tydelig behov for sosial anerkjennelse. Dette kommer frem i begge hypotesene. Sosial anerkjennelse gir positive utslag både i forhold til musikklyttingsatferd og ved personlig refleksjon, henholdsvis $.30^{**}$ og $.32^{**}$. Normalt sett vil det være naturlig å danne seg et bilde av

at sosial anerkjennelse i større grad er et behov som individer i yngre aldersgrupper har, da i form av identitetsbygging, og behovet for å vise hvem man er og å bli lagt merke til. I tenårene hjelper gjerne musikk med på å forme hvem man er som menneske.

Det vil nok være normalt å danne seg et bilde av at individer i aldersgruppen 45+ er veletablert, har familie, er mer reflektert og mindre opptatt av å oppnå anerkjennelse fra andre individer og sosiale grupper i forhold til bruk av musikk. Chamorro-Premuzic m. fl., (2012, s. 295-296) kom frem til at deltakernes alder var en viktig forutsetning på visse typer bruk av musikk, de argumenterer for at musikk spiller en større rolle i unges liv, og at interessen for musikk minker med årene. Til tross for denne overraskelsen, viser det seg likevel at sosial anerkjennelse oppnådde lavest skår av alle hypotesene som ble testet ut i forskningen som er fremstilt i denne oppgaven. Skåren skiller seg ikke vesentlig ut i forhold til de andre hypotesene, men tallverdien er likevel noe lavere.

Selv om de forskjellige vitenskapelige artiklene som er benyttet under arbeidet med oppgaveskrivingen kommer frem til en del tilsvarende resultater, omhandler likevel deres forskningen litt ulike felt innenfor bruk av musikk og musikklytting. Blant annet så har Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) basert forskningen sin på å finne forholdet mellom individuelle forskjeller og spesifikk bruk av musikk (kognitiv, emosjonell og bakgrunnsmusikk). Greenberg m. fl., (2015, s.16) forsket på om kognitive og affektive komponenter var knyttet opp mot musikkpreferanser og lytteatferd.

Rentfrow og Goslings (2003, s. 1248) studie 6 gikk ut på å finne sammenheng mellom musikalske preferanser, lyttemønster, kognitive evner og personlighet. Dunn m. fl., (2012, s. 1) ønsket å finne relasjon mellom personlighet og musikkpreferanser - og måle det opp mot lytteatferd. Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) så på assosiasjonen mellom forskjellig bruk av musikk, musikk konsumpsjon, individuelle forskjeller i personlighet, emosjonell intelligensstrekk og demografi. Chin og Rickards (2012) sitt studie 2 baserte seg på måling av musikk engasjement, musikkerfaring og selvregulerende musikkstilarter (kognitiv og emosjonell) (2012, s. 437).

5.1 Implikasjoner for bransjen

Forskningsresultatet som er fremstilt i denne bacheloroppgaven har funnet implikasjoner som gjør det spennende for den norske musikkbransjen å se nærmere på. Det er tidligere blitt gjort relativt liten forskning på bruk av musikk og musikklyttingsatferd innenfor aldersgruppen 45+. I tillegg kan det også tas i betraktning at aldersgruppen 45+ har blitt underrepresentert i tidligere forskning i sammenhenger som spiller inn på musikklyttingsatferd. Som nevnt i starten av kapitlet, har mye av de tidligere forskningsresultatene basert seg på et større og mer generelt aldersspekter (gjerne fra type 16-64 år o.l.), eller gått dypere inn mot en spesifikk aldersgruppe der kun den yngre aldersgruppen har blitt representert. Det kan være spennende for den norske musikkbransjen å se dette i et mindre perspektiv, hvor bare aldersgruppen 45+ er satt i sentrum. Likevel kan det være spennende for bransjen å få et innblikk i at det ikke er så store forskjeller mellom eldre og andre aldersgrupper når det kommer til musikklyttingsatferd. Dette resultatet kunne trolig ha avviket noe dersom man hadde hatt muligheten til å inkludere flere respondenter i samme undersøkelse.

Resultatmessig er det også vanskelig å henvise til tidligere forskning som tar for seg musikklyttingsatferd i samme aldersgruppe. Dette gjør også at det kan være spennende for den norske musikkbransjen å få et innblikk i et ferskt forskningsmateriale som går direkte inn mot aldersgruppen 45+. Til tross for at respondentene fra undersøkelsen enten er betalende strømmebrukere eller tar i bruk andres abonnement, er likevel nåværende resultat interessant for den norske musikkbransjen, hvor hovedinntektene i dag baserer seg mer eller mindre på individers strømming gjennom strømmetjenester. Respondentene i undersøkelsen har grunnleggende kunnskap til hvordan man bruker strømmetjenester. Det positive med å spørre disse er at man lettere kan forstå lyttemønsteret til eldre strømmebrukere som benytter seg av moderne teknologi. Det som gjør undersøkelsen såpass nyttig og bra for den norske musikkbransjen er at alle andre typer musikklyttere som ikke er innenfor deres markedssegment er filtrert ut i forkant av undersøkelsen.

5.2 Forslag til fremtidig forskning

Det kan være spennende for fremtidig forskning å undersøke hvilke andre sammenhenger som er direkte knyttet opp mot eldre aldersgruppers musikklyttingsatferd. Her kan det også være relevant å gå nærmere inn på både eldre og yngre aldersgrupper, for å se etter hvilke forskjeller som er størst og hva slags fellestrekk som viser seg å være mest aktuelle. Av de artiklene brukt i oppgaveskrivingen er det kun Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) som har respondenter fra en bestemt aldersgruppe i sin forskning, hvor respondentene besto av britiske og amerikanske studenter. Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) (18-64 år), Chin og Rickards (2012) (18-56 år) og Dunn m. fl., (2012) (22-60 år) hadde respondenter over en større aldersgruppe.

Et annet interessant spor kan være å gjøre en tilsvarende undersøkelse med respondenter fra et større og gjerne over flere kontinenter. Et eksempel kunne ha vært å gjennomføre en undersøkelse om eldre og musikklyttingsatferd basert på respondenter fra Europa og andre verdensdeler, for å få en jevnere utdeling og et større grunnlag å gå ut i fra. Av de vitenskapelige artiklene som er benyttet under arbeidet av oppgaveskrivingen, er det kun Dunn m. fl. (2012) som har spurt respondenter fra flere kontinenter, som Europa (Nederland, Belgia, Frankrike, Storbritannia, Tyskland), Asia, Nord-Amerika (USA, Canada) og Sør-Amerika. Begrensningen i den forskningen skyldes få respondenter i forhold til spredning (395 respondenter). Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) og Chin og Rickards (2012) forskning er kun basert på respondenter fra en nasjonalitet, mens Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) hadde respondenter fra kun to nasjonaliteter. Disse tre forskningene baseres fra et begrenset geografisk område og utelukkende fra vestlige i-land. Chamorro-Premuzic har sammen med andre forskere forsket på individers bruk av musikk fire ganger tidligere, og Chamorro m. fl., (2012) kunne faktisk konkludere med at resultatene deres i den nylige forskningen hadde fått noen litt forskjellige utslag da de undersøkte britiske individers preferanser, i forhold til en forskning på spanske og malaysiske individers bruk av musikk.

Forskningsperspektivet i fremtiden bør også ha en jevnere kjønnsfordeling. I de artiklene som er gjennomgått under arbeidet med bacheloroppgaven, er det i enkelte tilfeller en ganske skjev fordeling. I samsvar med tidligere forskning kom Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) frem til at menn i stor grad bruker musikk til kognitivt bruk, mens kvinner bruker musikk for emosjonelle

grunner. Av totalt 535 respondenter i Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) sin forskning var 365 av disse menn. I Chin og Rickards (2012) forskning av studie to, hvor 154 respondenter hadde svart, bestod deltakelsen av 108 kvinner. Av totalt 395 respondenter i Dunns m. fl., (2012) forskning, bestod 335 av deltakelsen fra menn. Av 341 respondenter, var det en deltakelse fra 241 kvinner i Chamorro-Premuzic og Furnhams forskning (2007, s. 178). De fem store personlighetsdimensjonene (Big Five) har vært en sentral målevariabel i forskningen til Dunn m. fl., (2012), Rentfrow og Gosling (2003), Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) og Chamorro-Premuzic m. fl., (2012). Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) bruker også målevariabelen typisk intellektuell engasjement (TIE) og i Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) i tillegg til TIE inkluderer de også emosjonell intelligenstrekk (EI) som målevariabel. Ved å benytte de ovennevnte vitenskapelige artiklene er det tydelig at en av de vanligste måtene å måle individers bruk av musikk på er gjennom å bruke de fem store personlighetsdimensjonene. Likevel har ikke Chamorro-Premuzic og Furnham (2007) og Chamorro-Premuzic m. fl., (2012) brukt mer enn tre av personlighetsdimensjonene (enighet og bevissthet er utelatt), og ved å benytte alle personlighetsdimensjonene kunne de ha gjort funn som er mer relatert til sosial anerkjennelse eller gruppetilhørighet i forhold til individers personlige musikkpreferanser (enighet med andre eller selvstendighet).

Det kunne også ha vært interessant å gjøre videre forskning på områder rundt musikk engasjement og velvære. Blant annet konkluderte Chin og Rickard (2012, s. 441-442) med at sine funn på dette området er gledelige i forhold til fremtidig forskning. Det hadde nok også vært nyttig å gjøre forskning hvor man skiller digitale lyttepreferanser opp mot lyttepreferanser innenfor det fysiske formatet i forhold til aldersgruppen 45+. Potensielle respondenter som ikke bruker strømmetjenester kan ha ulike preferanser til musikk. I tillegg hadde det vært interessant med et større forskningsfokus rundt sosial anerkjennelse, siden det er et område som det finnes lite eksisterende informasjon rundt. Det at denne oppgavens forskning fikk positive og signifikante utslag mot musikklyttingsatferd og personlig refleksjon, kan tyde på at individer i den eldre aldersgruppen fortsatt har et markeringsbehov i sosialt samvær med andre individer angående musikkpreferanser. I forhold til at informasjonen som er samlet inn under skrivingen av bacheloroppgaven, utelukkende er basert på kvantitative data gjennom en spørreundersøkelse, har det vært et relativt lite utvalg av respondenter å gå ut i fra. Det er heller ikke gjort noen

kvalitative metoder for å samle inn ytterligere informasjon hvor man bygger på diverse påstander, og det er derfor lite sammenligningsgrunnlag i forhold til funnene som ble gjort i forskningsarbeidet. Det har blitt gjort sammenligninger av oppgavens resultater opp mot tidligere forskning basert fra vitenskapelige artikler. I forhold til et så lite antall respondenter som har deltatt fra aldersgruppen 45+, er det nyttig at de er innenfor samme geografisk område og samme nasjonalitet, da individer fra andre etnisiteter gjerne kan ha ulike preferansemønstre enn disse. Funnene som er fremstilt i denne bacheloroppgaven stemmer relativt godt i forhold til funn gjort i tilsvarende forskning, til tross for at alle andre aldersgrupper enn 45+ har blitt utelukket. Samtidig er det også viktig å nevne at spørreundersøkelsen ikke har basert seg på respondenter på tvers av kontinenter, resultatene tar kun for seg deltakere fra Norge. Denne begrensningen preges også av at det ikke har vært tilstrekkelig informasjon som dekker musikklyttingsatferden fra deltakere i andre land, og at det derfor er vanskelig å danne seg et helhetlig bilde av hvordan det ville ha sett ut utenfor Norge. Ettersom at Norge og Sverige er innovatører på dette feltet, tyder funnene fra spørreundersøkelsen på at denne forskningen har ganske realistiske resultater. Det som kunne ha vært nyttig for undersøkelsen ville være å spørre respondenter i aldersgruppen 45+ som fortsatt sverger til det fysiske formatet ved konsumering av musikk. Det kunne ha vært nyttig å undersøkt deres preferanser mot strømmebraukere i samme aldersgruppe. Ved å spørre dette segmentet kan man muligens finne flere svar på denne aldersgruppens lave deltakelse på strømmetjenestene.

5.3 Studiets begrensninger og svakheter

Gjennom hele arbeidsprosessen med bacheloroppgaven har målet vært å ta for seg aldersgruppen 45+, selv om det har vært noen endringer underveis angående valg av tema og problemstilling innenfor forskningen på denne aldersgruppen. MINS-prosjektet er i seg selv et stort forskningsfelt som består av mange aktuelle temaer, og det var derfor i begynnelsen litt usikkert hvilket område innenfor dette segmentet som skulle utforskes nærmere i oppgaven. Etter hvert resulterte det til et større overblikk over interessante emner, hvor valget av forskningsfeltet ble snevret ned mot aldersgruppen 45+ og deres atferdsmønstre innenfor musikklytting. Det ble i henhold til dette aktuelt å se på sammenhenger mellom ulike variabler, og ved å fokusere på de eldre aldersgruppene som et sentralt forskningsfelt.

6. Konklusjon

Basert ut fra tidligere forskning, hvor respondentene har bestått av en yngre aldersgruppe (studenter) og i andre hvor aldersspekteret har vært større (ca. 18-64 år, med hovedvekt på yngre respondenter), viser resultatene i bacheloroppgaven at det ikke nødvendigvis er store forskjeller mellom aldersgruppen 45+ og yngre aldersgrupper. Funnene i lyttemønsteret til aldersgruppen 45+ gir en tilsvarende assosiasjon i forhold til tidligere forskning som er gjort. Det kommer frem at faktorer som personlig refleksjon og fellesskapsfølelse spiller en viktig rolle i individers bruk av musikk og at det finnes en tydelig sammenheng mellom overnevnte.

Man må ta i betraktning at respondentene fra undersøkelsen kun er strømmetjenesteabonnenter som betaler eller bruker abonnementet til andre betalende brukere. Dette skiller seg ut i forhold til tidligere forskning anvendt for å sammenligne forskningsresultatene som er fremstilt i bacheloroppgaven, siden de andre hovedsakelig ikke er basert på preferanser hos kun strømmebraukere. Likevel stemmer i stor grad resultatene i denne forskningen med tidligere forskning. Det er likevel mulig at resultatene som er funnet kan avvike noe i forhold til om man hadde spurt en tilsvarende mengde respondenter som ikke er strømmebraukere (som sverger til å lytte på musikk via det fysiske formatet), og målt disse opp mot hverandre, og videre opp mot de andre variablene. Videre er det gjort veldig lite eller eventuell ingen forskning angående individers behov for sosial anerkjennelse hos forskningens valgte aldersgruppe, noe som gjør det vanskelig å sammenligne funnene fremstilt i bacheloroppgaven mot yngre aldersgrupper. Med tanke på at yngre mennesker spesielt i ungdomsalderen gjerne har et sosialt markeringsbehov, virker funnene fra nåværende forskning angående sosial anerkjennelse noe oppsiktsvekkende og er trolig det funnet i denne forskningen som er mest interessant.

Etter å ha tatt både forskningen fremstilt i bacheloroppgaven og tidligere resultater i betraktning, kan det konkluderes med at sosiale og kognitive forhold har en relevant og positivt sammenheng med aldersgruppen 45+ sitt lyttestatferdsmønster. Samtidig viser også resultatene at preferansene hos den eldre aldersgruppe trolig er mer lik andre aldersgrupper, dette i større grad enn det som var forventet på forhånd.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Spørreskjemamodellen

Variabeltype	Spørsmål	Betydning	Referanse
Kognitiv (personlig refleksjon)	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>b. Visse typer musikk får meg til å tenke</p> <p>c. Spillelistene mine stimulerer min nysgjerrighet og øker min evne til problemløsning</p> <p>d. Jeg blir motivert til å tenke når jeg lytter på spillelister</p> <p>e. Jeg har stor glede av å analysere kompleksiteten i låtene når jeg lytter til spillelister</p> <p>f. Det er sjelden jeg liker en låt uten at jeg beundrer teknikken til artisten/bandet</p> <p>h. Å lytte til musikk er en intellektuell opplevelse for meg</p>	<p>B, C: bruke musikken som stimuli til kognitiv aktivitet</p> <p>D, E, F, H: Bruke musikk som en intellektuell øvelse</p>	<p>(Chin og Rickard 2012)</p> <p>(Zarantonello m. fl., 2007)</p> <p>(Chamorro-Premuzic og Furnham 2007)</p> <p>(Goff og Ackerman 1992)</p> <p>(Greenberg 2015)</p> <p>(Von Stumm og Deary 2012)</p>
Sosial (relasjonsbygging)	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>a. Å ha lignende musikksmak som mine venner hjelper meg ofte å ha en bedre relasjon til dem</p> <p>b. Jeg er i bedre stand til å bygge vennskap hvis vi liker samme type musikk</p> <p>c. Jeg opplever et større fellesskap med mine venner når vi liker den samme musikken</p> <p>e. Spillelistene mine gir meg sosial anerkjennelse</p> <p>f. Jeg er vennlig mot andre når jeg lytter på spillelistene mine</p> <p>g. Spillelistene mine gjør at jeg blir sosialt akseptert</p>	<p>A, B, C: Fellesskapsfølelse</p> <p>E, F, G: Sosial anerkjennelse</p>	<p>(Chin og Rickard 2012)</p> <p>(Rentfrow og Gosling 2003)</p> <p>(Chamorro m. fl., 2012)</p>
Musikklyttingsatferd	<p>Ta stilling til følgende utsagn...</p> <p>a. Jeg kommer til å lytte på egen lagde spillelister i nær fremtid</p> <p>c. Jeg vil opprette et nært forhold til mine spillelister</p> <p>d. Hvis jeg måtte gjøre alt om igjen, ville jeg ha valgt de samme spillelistene</p>	<p>A, C, D: musikklyttingsatferd</p>	<p>(Rentfrow og Gosling 2003)</p> <p>(Dunn m fl., 2012)</p>

Vedlegg 2 - Fullstendig SPSS-output

```
GET
FILE='C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPSS datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav'.
DATASET NAME DataSet1 WINDOW=FRONT.
USE ALL.
COMPUTE filter_$=(Q26.Alderskat3=3).
VARIABLE LABELS filter_$ 'Q26.Alderskat3=3 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
FORMATS filter_$ (f1.0).
FILTER BY filter_$.
EXECUTE.
RELIABILITY
/VARIABLES=Q6.b Q6.c Q6.d Q6.e Q6.f Q6.h
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA.
```

Reliability

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:48:34
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPSS datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	269
Missing Value Handling	Definition of Missing Cases Used	User-defined missing values are treated as missing. Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=Q6.b Q6.c Q6.d Q6.e Q6.f Q6.h /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00:00:00,00
	Elapsed Time	00:00:00,01

[DataSet1] C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPSS datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	212	78,8
	Excluded ^a	57	21,2
	Total	269	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,843	6

RELIABILITY

```

/VARIABLES=Q8.a Q8.b Q8.c Q8.e Q8.f Q8.g
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA.

```

Reliability

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:50:11
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=Q8.a Q8.b Q8.c Q8.e Q8.f Q8.g /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00:00:00,00
	Elapsed Time	00:00:00,01

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	190	70,6
	Excluded ^a	79	29,4
	Total	269	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,916	6

RELIABILITY

/VARIABLES=Q12.a Q12.c Q12.d

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA.

Reliability

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:50:46
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=Q12.a Q12.c Q12.d /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00:00:00,00
	Elapsed Time	00:00:00,01

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	229	85,1
	Excluded ^a	40	14,9
	Total	269	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,659	3

```
FREQUENCIES VARIABLES=Q26.Fødselsår
/ BARCHART FREQ
/ ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:51:26
Comments		
Input	Data	C:\Users\lofu101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data.
Syntax		FREQUENCIES VARIABLES=Q26.Fødselsår / BARCHART FREQ / ORDER=ANALYSIS.
Resources	Processor Time	00:00:02,91
	Elapsed Time	00:00:00,70

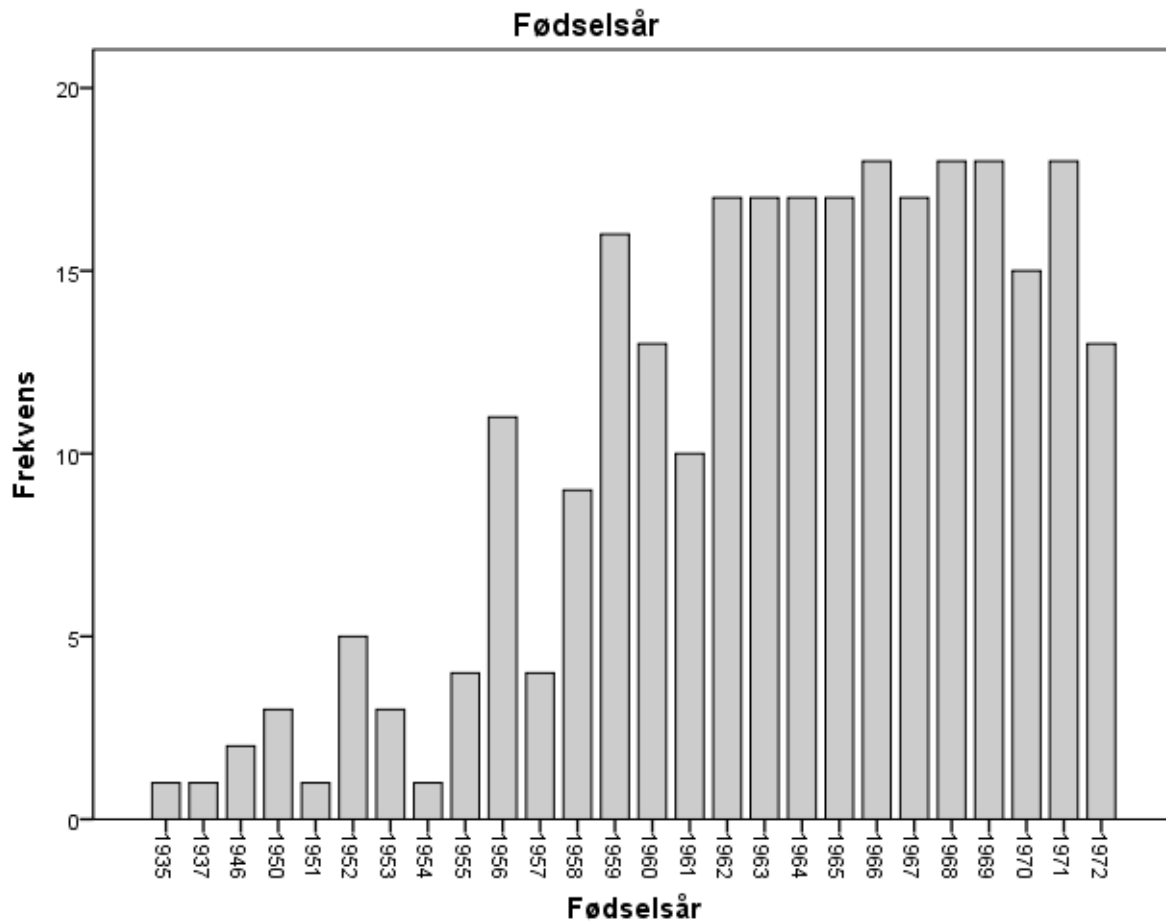
Statistics

Fødselsår

N	Valid	269
	Missing	0

Fødselsår

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1935	1	,4	,4	,4
	1937	1	,4	,4	,7
	1946	2	,7	,7	1,5
	1950	3	1,1	1,1	2,6
	1951	1	,4	,4	3,0
	1952	5	1,9	1,9	4,8
	1953	3	1,1	1,1	5,9
	1954	1	,4	,4	6,3
	1955	4	1,5	1,5	7,8
	1956	11	4,1	4,1	11,9
	1957	4	1,5	1,5	13,4
	1958	9	3,3	3,3	16,7
	1959	16	5,9	5,9	22,7
	1960	13	4,8	4,8	27,5
	1961	10	3,7	3,7	31,2
	1962	17	6,3	6,3	37,5
	1963	17	6,3	6,3	43,9
	1964	17	6,3	6,3	50,2
	1965	17	6,3	6,3	56,5
	1966	18	6,7	6,7	63,2
	1967	17	6,3	6,3	69,5
	1968	18	6,7	6,7	76,2
	1969	18	6,7	6,7	82,9
	1970	15	5,6	5,6	88,5
	1971	18	6,7	6,7	95,2
	1972	13	4,8	4,8	100,0
Total		269	100,0	100,0	

CORRELATIONS

/VARIABLES=Q6.3.bcdefh Q12.1.cda

/PRINT=TWOTAIL NOSIG

/MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:54:54
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoofu101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=Q6.3.bcdefh Q12.1.cda /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.
Resources	Processor Time	00:00:00,02
	Elapsed Time	00:00:00,01

Correlations

		Personlig refleksjon	Musikklyttingsatferd
Personlig refleksjon	Pearson Correlation	1	,374**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	212	198
Musikklyttingsatferd	Pearson Correlation	,374**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	198	229

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

```

/VARIABLES=Q8.2.acb Q12.1.cda
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:56:22
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoofu101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=Q8.2.acb Q12.1.cda /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.
Resources	Processor Time	00:00:00,02
	Elapsed Time	00:00:00,01

Correlations

		Felleskapsfølelse	Musikklyttingsatferd
Felleskapsfølelse	Pearson Correlation	1	,363**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	240	211
Musikklyttingsatferd	Pearson Correlation	,363**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	211	229

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

```

/VARIABLES=Q8.1.gef Q12.1.cda
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:56:45
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoofu101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=Q8.1.gef Q12.1.cda /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.
Resources	Processor Time	00:00:00,02
	Elapsed Time	00:00:00,01

Correlations

		Sosial anerkjennelse	Musikklyttingsatferd
Sosial anerkjennelse	Pearson Correlation	1	,298**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	197	183
Musikklyttingsatferd	Pearson Correlation	,298**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	183	229

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

```

/VARIABLES=Q6.3.bcdefh Q8.1.gef
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Notes

Output Created		01-MAY-2016 14:59:48
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=Q6.3.bcdefh Q8.1.gef /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.
Resources	Processor Time	00:00:00,00
	Elapsed Time	00:00:00,01

Correlations

		Personlig refleksjon	Sosial anerkjennelse
Personlig refleksjon	Pearson Correlation	1	,318**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	212	175
Sosial anerkjennelse	Pearson Correlation	,318**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	175	197

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=Q8.2.acb Q6.3.bcdefh
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
```

/MISSING=PAIRWISE

Correlations

Notes

Output Created		01-MAY-2016 15:00:19
Comments		
Input	Data	C:\Users\aoфу101529\Downloads\SPS S datafil 4.2 Dyrøy-Lindberget.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	Q26.Alderskat3=3 (FILTER)
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	269
	File	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=Q8.2.acb Q6.3.bcdefh /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.
Resources	Processor Time	00:00:00,02
	Elapsed Time	00:00:00,01

Correlations

		Felleskapsfølelse	Personlig refleksjon
Felleskapsfølelse	Pearson Correlation	1	,437**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	240	201
Personlig refleksjon	Pearson Correlation	,437**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	201	212

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Litteraturliste:

Chamorro-Premuzic, T., & Furnham, A. (2007). Personality and music: Can traits explain how people use music in everyday life? *British Journal of Psychology*, 98(2), 175–185.

<http://doi.org/10.1348/000712606X111177>

Chamorro-Premuzic, T., Swami, V., & Cermakova, B. (2012). Individual differences in music consumption are predicted by uses of music and age rather than emotional intelligence, neuroticism, extraversion or openness. *Psychology of Music*, 40(3), 285–300.

<http://doi.org/10.1177/0305735610381591>

Chin, T., & Rickard, N. S. (2012). The Music USE (MUSE) Questionnaire: An Instrument to Measure Engagement in Music. *Music Perception: An Interdisciplinary Journal*, 29(4), 429–446.

<http://doi.org/10.1525/mp.2012.29.4.429>

Culatta, Richard. (2015). Intelligensstrukturmodellen. Fra Instructional Design. Hentet 14. april 2016. Lokalisert fra: <http://www.instructionaldesign.org/theories/intellect.html>

Dahlum, Sirianne. 2014, 13 juni). Kvantitativ Analyse. I Store norske leksikon. Hentet 9. april 2016. Lokalisert fra: https://snl.no/kvantitativ_analyse

Definisjon av å lytte. Fra Glosbe. Hentet 29. april 2016. Lokalisert fra:

<https://nb.glosbe.com/nb/nb/lytte>

Dunn, P. G., de Ruyter, B., & Bouwhuis, D. G. (2012). Toward a better understanding of the relation between music preference, listening behavior, and personality. *Psychology of Music*, 40(4), 411–428. <http://doi.org/10.1177/0305735610388897>

Forskningsprosjektet MINS (Music Innovation Network Inner Scandinavia). Hentet 27. april 2016. Lokalisert fra: <http://interreg.no/prosjektbank/7131-2/>

Greenberg, D. M., Baron-Cohen, S., Stillwell, D. J., Kosinski, M., & Rentfrow, P. J. (2015). Musical preferences are linked to cognitive styles. *PloS One*, 10(7), e0131151. Lokalisert fra: <http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0131151>

Grøtterud, M. P. (2012). Er streaming en bærekraftig modell for norsk musikkbransje?. Hentet 27. april 2016. Lokalisert fra: <https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/id/79807/Gr%C3%B8tterud.pdf>

Handke, C. (2012). A Taxonomy of empirical research on copyright - how do we inform policy? *Review of Economic Research on Copyright Issues*, 9(1), 47-92 Lokalisert fra: <http://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=711119082125007116094088083087077030054021093008061013104027071125117022103071089064058001029022012102023080080103103126087118103029074046010082002093115117000097020038046089125081115123096119094121006113089074098025083093071125078117108092090095090&EXT=pdf>

IFPI. (2016). *Global Music Report*.

Johannessen A., Tuft P. A., Christoffersen L. (2010). *Introduksjon til Samfunnsvitenskapelig metode* (4. utg.). Oslo: Abstrakt forlag

Kreutz, G., Schubert, E., & Mitchell, L. A. (2008). Cognitive Styles of Music Listening. *Music Perception*, 26(1), 57–73. <http://doi.org/10.1525/mp.2008.26.1.57>

Malt, Ulrik (2009, 13.februar). I Store medisinske leksikon. Hentet 28 april 2016 fra <https://sml.snl.no/atferd>

Morton, Dave. (2016). Historien om innspilt musikk. Fra Recording History. Hentet 27. april 2016. Lokalisert fra: <http://www.recordinghistory.org/HTML/musictech2.php>

Orgeret, Kristin Skare. (2015, 10. desember). Kildekritikk. I Store norske leksikon. Hentet 9. april 2016. Lokalisert fra: <https://snl.no/kildekritikk>

Plucker, Jonathan. (2013, 7. november). Biografi om J. P. Guilford. Fra Intell Theory. Hentet 14. april 2016. Lokalisert fra: <http://www.intelltheory.com/guilford.shtml>

Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2003). The do re mi's of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(6), 1236–1256. <http://doi.org/10.1037/0022-3514.84.6.1236>

Rienecker L., Jørgensen P. S., Skov S. (2013). *Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitetet og høyskole* (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget

Ruud. E. (2013). *Musikk og identitet* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget

Santos, J. R. A. (1999, april) Cronbach's Alpha. I Journal of extension . Hentet 14. april 2016. Lokalisert på: <http://www.joe.org/joe/1999april/tt3.php>

Saunders M., Lewis P., Thornhill A. (2007). *Research Methods for Business Students* (4. utg.). London: Pearson Education Limited

Schiffman L. G., Lazar Kanuk L., Hansen H. (2012). *Consumer Behavior: A European Outlook* (2. Utg.). London: Pearson Education Limited

Schreiner K. (2015, 29. oktober). Digitaliseringen ødelegger pop-rock som kunstform. Fra Ballade.no. Hentet 28. april 2016. Lokalisert fra: <http://www.ballade.no/sak/digitaliseringen-odelegger-pop-rock-som-kunstform/>

Stoltenberg, Camilla. (2014, 7. september). Deskriptiv. I Store norske leksikon. Hentet 9. april 2016. Lokalisert fra: <https://snl.no/deskriptiv>

Sundberg O. K., Ledang O. K. (2012, 20. mai). I store norske leksikon. Hentet 29. April 2016.
Lokalisert fra: <https://snl.no/musikk>

Svartdal, Frode. (2014, 24. desember). Begrep: psykologi. I Store norske leksikon. Hentet 18 april 2016. Lokalisert fra: <https://snl.no/begrep%252Fpsykologi>

Thurén T. (2009). *Vitenskapsteori for nybegynnere* (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademiske

Von Stumm S., Deary I. J. (2012) Typical Intellectual Engagement and Cognition in the Ninth Decade of Life: The Lothian Birth Cohort 1921. *American Psychological Association*, 27(3) 761-767. <http://dx.doi.org/10.1037/a0026527>

Zarantonello L., Schmitt B. H., Brakus, J. J. (2007). Development of the brand experience scale. *Advances in Consumer Research*, 34, 580.

Lokalisert fra: http://www.acrwebsite.org/volumes/v34/500272_101092_v3.pdf